

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

81.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 18-го Октября. — 1846 — Wilno. PIĄTEK, 18-go Października.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12-го Октября.

Ея Императорское Высочество Великая Княгиня Ольга Николаевна съ Высочайшаго соизволенія Ея Императорскаго Величества оставляя обязанности Дѣйствительнаго Члена Совѣта С. Петербургскаго Женскаго Патріотическаго Общества, изволила почтить Г-жу Предсѣдательницу онаго Графиню *Клейнмихель* (26 Іюля) слѣдующимъ письмомъ:

„Графиня Клеопатра Петровна.

„Пробывъ девять лѣтъ Дѣйствительнымъ Членомъ Женскаго Патріотическаго Общества, Я съ сожалѣніемъ должна прекратить Свои попеченія о частной Латейной школѣ, передавъ оныя двукоронной сестрѣ Моjej, Государынѣ Великой Княжнѣ Маріи Михайловнѣ. Съ соизволенія дражайшей Родительницы Моjej, Я всегда буду продолжать быть членомъ вашего общества, и прошу васъ передать каждой изъ Моихъ сотрудницъ признательность Мою за ихъ ко мнѣ расположеніе. Надѣюсь, что попеченіемъ всѣхъ ихъ и особенно вашихъ, общество Наше годъ отъ году будетъ процвѣтать, достигая съ усиліемъ предвѣщенной цѣли.

„Присоедините къ капиталу общества прилагаемую при семъ тысячу пять сотъ рублей серебромъ.

„Остаюсь вамъ доброжелательною.“

„Ольга.“

Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: избраннаго Дворянствомъ Виленской Губерніи на трехлѣтіе въ должность Почетнаго Попечителя Виленскаго Дворянскаго Института и тамошней Губернской Гимназіи, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника, Каммергера Двора Его Императорскаго Величества, Графа Эдуарда *Мостовскаго*, утвердить въ этой должности.

Извѣстія съ Кавказа.

Изъ Владикавказа, 12-го Сентября 1846 года.

Командующій войсками въ Южномъ Дагестанѣ, Генераль-Лейтенантъ Князь *Аргунинскій-Долгорукий*, съ цѣлію наказать с. Сугратъ, при тавице приверженцевъ *Шамиля*, и изыскивая случай вызвать на бой партіи, которыя собирались въ горахъ, двинулся 16-го Августа съ вѣренными ему отрядомъ съ Турчидахскихъ высотъ къ р. Кара-Койсу.

WІADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 12-go Października.

JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA KSIĘŻNA OLGA NIKOLAJEWNA, składając z Najwyższego zezwolenia JEJ CESARSKIEJ MOŚCI obowiązki Rzeczywistego Członka Rady Petersburgskiego Towarzystwa Patryotycznego Żeńskiego, raczyła zaszczycić Prezydującą w tejże Radzie, Hrabinię *Kleinmichel* (26 Lipca), pismem następującem:

„Hrabino Kleopatро córko Piotra!

„Będąc przez lat dziewięć Rzeczywistym Członkiem Towarzystwa Patryotycznego Żeńskiego, z żalem muszę złożyć Moje opiekowanie się prywatną szkołą na ulicy Litejnej, odstępując takowe stryjecznej siostrze Mojej, WIELKIEJ KSIĘŻNICZCE MARYI MICHAŁOWNIE. Z dozwolenia najdroższej Rodzicielki Mojej, zawsze nadal pozostanę członkiem waszego towarzystwa, i proszę was, abyście oświadczyli każdej z Moich współpracownic wdzięczność Moją za ich ku mnie przychylność. Spodziewam się, że troskliwością ich wszystkich, a szczególnie waszą, towarzystwo NASZE z każdym rokiem będzie coraz więcej kwitnęło, osiągając skutecznie cel zamierzony.

„Przyłączcie do kapitału towarzystwa przesyłając się przy niniejszym tysiąc pięćset rubli srebrnych.

„Pozostaję dla was życzliwą.“

„OLGA.“

JEJ CESARSKA MOŚĆ, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, Najwyżej rozkazać raczył: obranego przez Dworzanstwo Gubernii Wileńskiej, na trzy lata, Honorowym Kuratorem Wileńskiego Dworzanskiego Instytutu i tamecznego Gubernialnego Gimnazjum, Rzeczywistego Radzcy Stanu, Szambelana Dworu JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, Hrabiego *Edwarda Mostowskiego*, utwierdzić w tym obowiązku.

WІADOMOŚCI Z KAUKAZU.

Z Władikaukazu, 12-go września 1846 roku.

Dowodzący wojskami w Dagestanie Południowym, Jenerał-Porucznik *Xiążę Argutinski-Dolgoruki*, w celu ukarania wsi Sugratl, przytułku stronników *Szamila*, i szukając zręczności wyzwania do boju partyi, które się zbierały w górach, ruszył d. 16 Sierpnia, z poręczonym mu oddziałem, z wyżyn Turczydahskich ku rzece Kara-Kojsu. Dnia 18-go, oddział zniszczył wszystkie osady

18-го числа отряд истребил все хуторы около Суграты и уничтожил заготовление продовольствия, собранное жителями на зиму, не столько для себя, как для партий, действующих против нас. 20-го числа было произведено движение в деревню Гамсутль и к мосту на р. Кара-Койсу; партии, которые покушались сопротивляться отряду, были с уровнем опрокинуты. Войска наши, приблизившись на самое близкое расстояние к д. Гамсутль, успели нанести жителям сильный вред, между тем фуражиры истребили большую часть хлебов и предали пламени остальные враждебные хуторы. При обратном движении отряда, партии, под предводительством Кабить-Маромы, вышла в значительном числе для преследования, но Генерал-Лейтенант Князь *Аргутинский Долгорукий* приказал части войск, в его распоряжении находившихся, атаковать неприятеля. Горцы не выдержали натиска и бежали в величайшем беспорядке, оставив несколько тел на месте. В продолжение вышесказанного лета, Самурской отряд, охраняя Южный Дагестан, имел кроме того важное назначение, наступательными движениями в горы препятствовать неприятелю делать вторжение с одной стороны в Шалехальское и Мехтулицкое владения, а с другой на Лезгинскую Кордонную Линию.—По этому, Генерал-Лейтенант Князь *Аргутинский Долгорукий*, великий раз, когда Наибы *Шамиль* собирали неприятельные скопища и замыслили враждебное предприятие, являлся там, где стекались партии, и заставлял Горцев отказываться от своих намерений. Достигнув и при настоящем случае цели своего движения, Самурской отряд возвратился на Турчидах, потеряв только убитыми 3-х нижних чинов и ранеными 1-го обер-офицера и 8-ми нижних чинов.

В ночь с 2-го на 3-е Сентября партия до 1000 добровольных Чеченцев отправилась на Сунженскую Линию с намерением отбить скот у мирных Чеченцев.—Партия эта скрылась в засаду между Казакь-Кичу и ст. Михайловской; но увидя, что Начальник Сунженской Линии, Подполковник *Слепцов*, с сильною колонною подходил к ней, поспешно спустилась сухою балкою в Казакь-Кичинский лес и прибыла на рѣку Натхойку, где в это время войска Чеченскаго отряда производили фуражировку. Горцы стремительно атаковали нашу милицию, расположенную по Натхойкѣ пикетами, которые в порядке отступили к резерву. Генерал-Лейтенант *Лабинцов*, прибыв из лагеря по первому выстрѣлу на место дѣла, в свою очередь атаковал неприятеля. Кавалерия наша быстро перешла через р. Натхойку и, поддерживая пехоту, врубилась в толпу Чеченцев, опрокинула их и вогнала в лес. Неприятель оставил на месте шесть тел.

2-го Сентября передъ вечеромъ партия хищниковъ внезапно напала на табунъ одной сотни Донскаго Казачьяго № 11-го полка, находившейся на пастбищѣ близъ станицы Николаевской и отбила его. Резервъ ст. Николаевской въ числѣ 40 казковъ съ храбрымъ Корнетомъ *Самойловичемъ* и Хорунжимъ *Секретовымъ* бросились преслѣдовать неприятеля, достигли его на Кабардинскомъ хребтѣ и нѣсколько разъ неустрашимо атаковали хищниковъ. Однако, пользуясь наступлениемъ ночи, Горцы успѣли вогнать въ лесъ лошадей и занять узкое дефиле, по которому преслѣдовавшіе ихъ казаки должны были проходить. Между тѣмъ, по тревогѣ, которая распространилась на Линіи, все казаки ближайшихъ постовъ и станицъ поскакали на мѣсто, гдѣ происходило дѣло; изъ нихъ Владикавказскаго Казачьяго полка Ротмистръ *Бекманъ*, зная мѣстность и понимая, куда Горцы могли направиться, бросился съ 60 ю казаками на перерѣзъ партии, совершенно неожиданно явился у нее въ тылу и, атаковавъ хищниковъ, принудилъ ихъ разсѣяться по лесу и оставить въ рукахъ нашихъ захваченныхъ ими лошадей. Въ дѣлѣ этомъ ранены: смертельно Владикавказскаго Казачьяго полка Корнетъ *Самойловичъ*, и тяжело Донскаго Казачьяго № 11-го полка Хорунжий *Секретовъ*, нижнихъ чиновъ ранено 4. Неприятель потерялъ болѣе 15-ти человекъ, на мѣстѣ оставленныхъ.

около Суграты, tudzież zapasy żywności, przygotowane przez mieszkańców na zimę, nie tak dla siebie, jak dla partyi, przeciwko nam działających. Dnia 20-go odbyło się poruszenie ku wsi Hamsutl i ku mostowi na rzece Kara-Kojsu; partye, które się kusily stawić opór oddziałowi, były odparte ze stratą. Wojska nasze, podstąpiwszy jak najbliżej ku wsi Hamsutl, zadały mieszkańcom znaczną klęskę, a tymczasem furazerowie zniszczyli większą część zboża i spalili resztę osad nieprzyjacielskich. Wziasie powrotu oddziału, partya, pod przewodztwem Kibit-Mahomy, wyszła w znacznej liczbie dla ścigania go; lecz Generał-Porucznik Xiażę *Argutinski Dolgoruki* rozkazał części wojsk, pod jego rozporządzeniem będących, uderzyć na nieprzyjaciela. Górale nie wytrzymali natarcia, i pierzchnęli w największym nieładzie, zostawiwszy kilka trupów na miejscu. W ciągu teraźniejszego lata, oddział Samurski, osłaniając Dagestan południowy, miał nadto ważne przeznaczenie: zaczępnymi poruszeniami w góry przeszkadzać nieprzyjacielskim wtargnieniom, z jednej strony, w posiadłości Szalechalskie i Mechtulińskie, a z drugiej, na Linii kordonową Lezgińską.—Dla tego Generał-Porucznik Xiażę *Argutinski Dolgoruki*, za każdym razem, ilekroć Naibowie *Şamiła* ściągali nieprzyjemne bandy i zamierzali napad, zjawiał się tam, gdzie się zbierały partye, i zmuszał górali do zaniechania swych zamiarów. Dopiąwszy i w obecnym razie celu swego poruszenia, oddział Samurski powrócił na Turczydah, ze stratą tylko trzech żołnierzy poległych, i mając ranionych: jednego niższego oficera i 8 żołnierzy.

W nocy, z dnia 2-go na 3-ei Września, partya licząca do tysiąca konnych Czeczeńców, wyruszyła na Linję Sunżeńską, w zamiarze zabrania bydła spokojnym Czeczeńcom.—Partyta ta ukryła się w zasadzce między Kszak-Kiczu i stanicą Michałowską; lecz widząc, że Naczelnik Linii Sunżeńskiej, Podpółkownik *Slepcow*, z mocną kolumną podchodził ku niej, spieszenie spuściła się suchym wąwozem do lasu Kszak-Kiczyńskiego, i przybyła nad rzekę Natchojkę, gdzie podówczas wojska oddziału Czeczeńskiego odbywały furazowanie. Górale uderzyli gwałtownie na naszę milicję, rozstawioną nad Natchojką w pikietach, które w porządku cofnęły się do rezerwy. Generał-Porucznik *Labinow*, przybywszy za pierwszym wystrzałem z obozu na miejsce utarczki, atakował z kolei nieprzyjaciela. Jazda nasza szybko przepłynęła się przez rzekę Natchojkę, i wspierana przez piechotę, wrabiała się w bandę Czeczeńców, odparta ją i węgnała do lasu. Nieprzyjaciel zostawił na miejscu sześć trupów.

Dnia 2-go Września, przed wieczorem, partya rabusiów napadła na tabun koni jednej sećiny Dońskiego półku kozaków № 11, znajdujący się na pastwisku blisko staniczki *Nikołajewskiej*, i takowy zabrała. Rezerwa staniczki *Nikołajewskiej*, w liczbie 40 kozaków, z walecznym kornetem *Samojłowiczem* i Chorążym *Sekretowem*, pusiła się w pogon za nieprzyjacielem, dognęła go na pasmie gór *Kabardyńskiego*, i kilkakrotnie z mężstwem atakowała rabusiów. Wszelako, korzystając z nadejścia nocy, górale zdołali wpuścić do lasu konie i zając wazki przesympy, którym ścigający ich kozacy przechodzić musieli. Tymczasem, na alarm, wzniecony na Linii, wszyscy kozacy z bliższych posterunków i stanic, pospieszyli na miejsce rozprawy. Z pomiędzy nich, Rotmistrz półku kozackiego *Władikaukaskiego Bektan*, znając miejscowość i przewidując dokąd Górale mogli się udać, pusił się z 60 kozakami dla przerznięcia im drogi i całkiem niespodzianie zjawiwszy się w tyle zaatakował rabusiów, zagnął ich do rozproszenia się po lesie i zostawienia w naszym rękę zagrabionych koni. W tej utarczce ranieni zostali śmiertelnie: Kornet półku kozackiego *Władikaukaskiego Samojłowicz*, a ciężko, Chorąży półku kozaków Dońskich № 11 *Sekretow*; żołnierzy zaś ranieno 4. Nieprzyjaciel utracił przeszło 15 ludzi, którzy pozostali na placu.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 15 Октября.

Король и Королева прибыли вчера во дворецъ Санъ-Суси, возвратившись изъ побѣдки въ Силезію. — Е. К. В. Принцъ Прусскій возвратился сюда изъ побѣдки своей въ Вѣну.

— Принцесса Пруская возвратилась изъ Вейшара въ здѣшнюю столицу.

— Изъ Дюссельдорфа пишутъ отъ 3-го Октября слѣдующее: „Третьяго дня прибыли сюда 133 Россійскіе корабли нагруженные хлѣбомъ. Цѣна хлѣба значительно понижается, потому поводу, что въ Голландіи урожай былъ хорошъ. Привозъ хлѣба изъ Россіи есть весьма важное событіе, которое благоприятно подѣлываетъ на здѣшніе цѣны этого произведенія. Получены также извѣстія, что картофеля въ Голландіи родился обильно; а такъ какъ Англія получаетъ картофель изъ Америки, то надобно ожидать, что цѣны онаго понизятся.

А в с т р і я.

Вѣна, 9 Октября.

Принцъ Прусскій былъ вчера на обѣдѣ у англійскаго посланника сэръ Роберта Гордона. Сегодня вечеромъ, Принцъ, простившись съ Императоромъ и Императорскою фамиліею, отправился особымъ поѣздомъ по желѣзной дорогѣ, въ Прагу.

Лембергъ, 8 Октября.

Въ Лембергской газетѣ объ учрежденіи военнаго суда (Standrecht) въ Галиціи, сообщаютъ слѣдующее: „Его Величество Императоръ постановленіемъ отъ 15 Сентября с. г. повелѣлъ учредить военный судъ для политическихъ преступниковъ. Для приведенія въ исполненіе сего распоряженія, издалъ циркуляръ чрезвычайнымъ надворнымъ галиційскимъ полномочнымъ комиссаромъ, графомъ Рудольфомъ Стадіономъ, и объявилъ въ Лембергѣ, 6 Сентября 1846 года, барономъ Фравцемъ Кригъ-фонъ-Рохфельдеромъ, губернскимъ президентомъ, графомъ Леопольдомъ Лазанскимъ, губернскимъ вице-президентомъ, и Францомъ Матисомъ, губернскимъ совѣтникомъ.

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 9 Октября.

Въ сегодняшнемъ номерѣ журнала France пишутъ: „Съ достовѣрностію можемъ сообщить, что къ первенствующимъ державамъ отправлены объясненія, въ которыхъ, къ прежнимъ ручательствамъ присоединены новыя, что короны Франціи и Испаніи никогда не будутъ принадлежать одной и той же особѣ. Дѣло теперь въ томъ, достаточно ли будетъ этихъ увѣреній и не будутъ ли Англія требовать, чтобы отреченіе, изложенное въ Утрехтскомъ трактатѣ, было возобновлено, даже въ отношеніи потомковъ герцога Монансьерскаго и инфантины Луизы Испанской.“

— Въ *Constitutionnel* сообщаютъ, что двѣ старшія дочери Королевы Христіны и герцога Риварреса, выѣхали изъ Парижа въ Мадридъ. Жительствующей же въ Брюссель сестрѣ будущаго супруга Королевы, которая, какъ извѣстно, безъ согласія своего родителя, инфанта Дона Франциска де Паула, сочеталась бракомъ съ однимъ иностранцемъ; по видимому отказали въ дозволеніи отправиться въ Мадридъ.

— Въ *Gazette de Berry* утверждаютъ, что Испанское правительство, въ послѣднее время, предлагало графу Монтемолину 3 милліона фр. дохода и гостиницу *de Rambouillet* въ Парижѣ для мѣстопробыванія, съ тѣмъ условіемъ, чтобы онъ отказался отъ всѣхъ правъ на испанскій престолъ. Принцъ безусловно отвергнулъ это предложеніе.

— Гаврская торговая палата объявила себя также въ пользу свободной торговли; она въ особенности желаетъ усилить морскую торговлю, и готова съ своей стороны содѣйствовать мѣрамъ, клонящимся къ введенію свободной торговли.

— Въ Алжирскомъ Мониторѣ, отъ 30 Сентября, пишутъ: „Нѣтъ сомнѣній, что Бу-Маза не успѣлъ набрать людей въ племени Бени-Снасенъ, дабы съ ними вѣдаться на племена, обитающія въ нашихъ грани-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i j.

Berlin, 15 października.

Król i Królowa przybyli wczoraj do zamku Sanssouci z powrotem z podróży, odbytej do Szląska.

— J. K. W. Xiążę Pruski przybył tu z Wiednia.

— Xiężna Pruska wróciła z Wejmaru do tutejszej stolicy.

— Donoszą nam z Düsseldorfu, pod dniem 3-m października: Od dnia onegdajszego przybyło 133 Rossyjskich statków załadowanych zbożem. Ceny zboża znacznie spadają, z powodu, że w Hollandyi zbiór udał się pomyślnie. Przywóz zboża Rossyjskiego jest nader ważnym wypadkiem, który wpłynie na zniżenie cen chleba. Mamy także wiadomości, że kartofle udały się wybornie w Hollandyi, że zaś Anglia tę jarzynę zwykle z Ameryki sprowadza, przeto spodziewać się należy, że i ceny kartofli znacznie spadną.

A u s t r i a.

Wiedeń, 9 października.

J. K. W. Xiążę Pruski obiadował wczoraj u Posta angielskiego, Sir Roberta Gordona; dzisiaj zaś wieczorem, pożegnawszy się z Cesarzem i rodziną Cesarską, udał się oddzielnym konwojem drogi żelaznej do Pragi.

L w ó w, 8 października.

Gazeta Lwowska pisze o ustanowieniu sądu wojennego (Standrecht) w Galicyjskiem gubernium krajowem, w następującej treści: „N. Pan raczył Najwyższą uchwałą z d. 15 września t. r. ustanowić sąd wojenny na winowajców stanu. Okólnik o tém, w skutek Najwyższego rozporządzenia, został wydany przez nadzwyczajnego pełnomocnego Komissarza nadwornego dla Galicyi, Hr. Rudolfa Stadiona, i podany we Lwowie d. 6 października 1846 r. do publicznej wiadomości przez Franciszka Barona Krieg-von-Hochfelder, Prezydenta Gubernialnego, Leopolda Hrabiego Łazańskiego, Wice-Prezesa Gubernialnego, i Franciszka, Mitis, Radcę Gubernialnego.

F r a n c o j a.

Paryż, 9 października.

Dziennik France pisze w dzisiejszym numerze: „Możemy z pewnością donieść, że z Paryża wyszły do wielkich mocarstw oświadczenia, w których do dawnych rękojmi dodane są nowe, iż korony Francyi i Hiszpanii nigdy na jednej głowie połączone nie będą. Idzie tylko o to, czy te oświadczenia będą uważane za dostateczne, albo też czy Anglia będzie obstawała za ponowieniem zrzeczenia się traktatem Utrechtskim określonego, i czy takowe ma się nawet ścigać do dzieci Xięcia Montpensier i Infantki Donny Ludwiki hiszpańskiej.“

— *Constitutionnel* donosi, że dwie starsze córki Królowej Krystyny i Xięcia Rianzares, wyjechały z Paryża do Madrytu; w Bruxelli zaś mieszkającej siostrze przyszłego małżonka Królowej, która jak wiadomo, bez zezwolenia swego ojca, Infanta Don Francisco de Paula, zaślubiła się z jednym cudzoziemcem, zdaje się, że odmówione zostało pozwolenie na podróż do Madrytu.

— *Gazette de Berry* twierdzi, że rząd hiszpański w ostatnich czasach ofiarował Hr. Montemoliu 3 mil. franków dochodu, i hotel de Rambouillet w Paryżu, byleby się zrzekł wszelkich praw do korony hiszpańskiej. Xiążę odrzucił tę propozycją bezwarunkowo.

— Izba handlowa w Havre oświadczyła się także za wolnością handlową; w szczególności życzy wzniesienia handlu morskiego i gotowa jest ze swęj strony ponieść wszelkie w tym celu ofiary.

— *Monitor-Algierski* z dnia 30-go września donosi, co następuje: Jest rzeczą niezawodną, że Bu-Mazie nie udało się zgromadzić Beni-Snassenów, i przy ich pomocy napisać na plemiona, w naszych granicach mieszkające.

цахъ. Сильныя мѣры, принятыя генераломъ Кавеньякомъ, по полученіи перваго известія о проискахъ агентовъ Абд-эль-Кадера, открыли, вѣроятно, глаза фанатическимъ племенамъ, непослушавшимся воззваній Бу-Мазы. Слышно также, что каидъ Ушды настойчиво потребовалъ отъ Бу-Мазы, дабы онъ немедленно удался изъ французскихъ предѣловъ. На счетъ Абд-эль-Кадера, во всѣхъ журналахъ согласво пишутъ, что онъ не предпринималъ никакихъ движеній. По этому полагать можно, что эмиръ ожидалъ послѣдствій по дѣйствіямъ калифовъ Бу-Мазы и Гадшъ-Сегира въ ствервой и южной странахъ, и готовился къ вторженію во внутрь Алжиріи. Этотъ планъ, имѣвшій цѣлю раздробить наши силы, останется, конечно, безъ успѣха, по нынѣшнему расположенію нашихъ войскъ. Генералъ д'Арбувиль, выступившій въ Айнъ-Темушенъ, возвратился 23 Сентября въ Оранъ, нашедши тамъ все въ порядкѣ.

— Изъ Тулона уведомляютъ о прибытіи арабскихъ плѣнныхъ, кои будутъ отправлены въ Африку, вмѣстѣ съ Французовъ, находящихся въ плѣну у Абд-эль-Кадера.

— По известіямъ изъ Мальты, тамъ думаютъ, что Турецкій флотъ, оставившій 16-го числа м. м. Саловику, назначенъ противъ Туниса.

— Изъ Бреста, отъ 4 с. м., сообщаютъ: Сегодня начали помѣщаться на корабли наши войска, назначенныя въ Океанію, чтобы при первомъ благоприятномъ вѣтрѣ отплыть къ мѣсту своего предназначенія.

11 Октября.

Вчера Король, въ сопровожденіи генерала Шабанна и двухъ офицеровъ свиты Е. В. осматривалъ конюшни въ Монсо, гдѣ находятся лошади преславнаго владѣтеля Маскаты. Оттуда Король ѣздилъ въ Нелли а вечеромъ возвратился въ Сенъ-Клу.

— Префекты вошли съ представленіемъ къ министрамъ: торговли, внутреннихъ дѣлъ, публичныхъ зданій и финансовъ, чтобы для продовольствія ремесленнаго класса и поселянъ въ департаментахъ, гдѣ былъ неурожай хлѣба, предприняты были большія публичныя работы. Министры внутреннихъ дѣлъ и торговли немедленно предписали приступить къ этимъ работамъ, которыя будутъ продолжаться и зимою.

— Говорятъ, что въ Россію и Египетъ отправлены агенты, для закупки зерноваго хлѣба на счетъ военнаго министерства.

— Г-нъ Галле, Берлинскій астрономъ, открывшій по исчисленіямъ Леверрье новую планету, пожалованъ кавалеромъ ордена Почетнаго Легіона. По предложенію г-на Араго, новая планета названа академією наукъ по имени г-на Леверрье.

13 Октября.

Изъ Мадрита получены вчера двѣ телеграфическія депеши отъ 11 с. м., которыми извѣщаютъ, что 10 числа вечеромъ было бракосочетаніе Королевы съ инфантомъ Дономъ Францискомъ и инфантывы Луизы съ герцогомъ Монпансьерскимъ, и что на другой день совершена была брачная литургія въ церкви Аточа.

— Въ *Courier Francais* сообщаютъ, что Британскій флотъ въ Океаніи усилится и будетъ состоять изъ 17 или 20 кораблей, то есть вдвое противу нынѣшняго состоянія сего флота въ этой странѣ.

— Въ томъ же журналѣ пишутъ, что, по причинѣ возникшихъ между Оттоманскою Портою и Тунисомъ недоразумѣній, принцъ Жуэвильскій отправится съ флотомъ въ эту гавань; ибо, кажется, Порты намѣрена вооруженною рукою требовать возвращенія этой страны въ свое владѣніе.

— Изъ Тулона отъ 5 Октября уведомляютъ, что паровая корвета Лавуазье, вышедшая изъ Туниса 30 Сентября, привезла извѣстіе, что тамошній бей намѣренъ прибыть во Францію. Извѣстіе сіе можно считать официальнымъ.

— Французскій посланникъ при Папскомъ дворѣ, гр. Росси, 7 Октября, прибылъ изъ Рима въ Марсель.

А н г л і я

Лондонъ, 9 Октября.

Князь Каллимахи, новый Турецкій полномочный министръ при здѣшнемъ дворѣ, и Бразильскій министръ, маркизъ Лисбоа, приняты были вчера Виконтомъ Пальмерстономъ въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ.

Enerгичная постанова, jaką przybrał Jen. Cavaignac, na pierwszą wiadomość o przygotowaniachъ агентовъ Emira, otworzyła zapewne oczy tymъ fanatycznymъ pokoleniomъ, które nie usłuchały odezwy Bu-Mazy. Słychać także, iż Kaid Uszdy uczynił nalegające przedstawienie wspomnianemu naczelnikowi, aby się usunął zъ territoriumъ francuzkiego. Co się tyczy Abd-el-Kadera, wszystkie doniesienia zgadzają się wъ тѣмъ, iż nie przedsięwziął żadnych poruszeń. Przypuszczać więc można, że oczekiwał skutku zamachówъ калифовъ Бу-Мазы і Hadz-Segira, na północy і południu, podczas gdy sam gotował się wtargnąć wъ środekъ Algierii. Plan ten, wymierzony dla rozdzielenia siłъ naszychъ, niewiele powodzenia obiecuje Abd-el-Kaderowi, zъ powodu rozstawienia naszychъ kolumn. Jenerał d'Arbouville, który wyruszył do Ain-Temuszin, miał 23-go powrócić do Oranu, wъ skutku zaspakajającychъ wieści.

— Zъ Tuluна donoszą o przybyciu tamъ jeńcówъ Arabskichъ, którzy zostaną wysłani do Afryki, dla wymiany za Francuzów, zostającychъ wъ ręku Abd-el-Kadera.

— Według wiadomości zъ Malty, sądzą tamъ, że flota turecka, która d. 16 opuściła Salonikę, przeznaczona jestъ przeciwъ Tunis.

— Zъ Brestъ piszą pod d. 4 października: Dziś rozpoczęło się wsiadanie na okręty wojska przeznaczonego dla posiadłości naszychъ na Oceanii, aby za najpierwszymъ pomyślnymъ wiatremъ odplłynąć do miejsca swego przeznaczenia.

Dnia 11 października.

Królъ mającъ wъ swymъ orszaku Jenerała Chabannes і dwóchъ oficerówъ służbowychъ, zwiadałъ wczoraj stajnie wъ Monceaux, wъ celu obejrzenia koni przystanychъ mu przezъ władzcę Maskaty. Stamtądъ pojechałъ do Neuilly а wieczoremъ wróciłъ do St. Cloud.

— Prefektowie zwrócili uwagę Ministrów: handlu, spraw wewnętrznychъ, budowli publicznychъ і skarbu, aby dla wyżywienia klasy rzemieślniczej і włościan wъ departamentachъ, gdzie się zboże nie urodziło, kazali wykonywać wielkie roboty. Ministrowie spraw wewnętrznychъ і handlu polecili natychmiastъ wykonanie kilku pracъ publicznychъ, które і wъ zimie dalej prowadzone będą.

— Słychać, że wysłano agentówъ do Rossyi і Egiptu, dla zakupienia zboża na rachunekъ ministerstwa wojay.

— P. Galle zъ Berlina, który dojrzałъ pierwszy na niebie przezъ wyrachowania Le-Verriera wskazaną planetę, zostałъ ozdobiony orderemъ Legii Honorowej. Na przedstawienie zaś P. Arago, Akademiya umiejętności nazwała uową planetę *Le Verrier*.

Dnia 13 października.

Zъ Madrytu otrzymano wczoraj dwie depesze telegraficzne zъ dnia 11 b. m., donoszące, że dnia 10-go wieczoremъ odbyłъ się ślubъ Królowej zъ Infantemъ Don Franciszkiem, і Infantki zъ Xięciemъ Montpensier, tudzież, że nazajutrzъ odbyła się Msza ślubna wъ kościele Atocha.

— *Kuryer Francuzki* donosi, że flota angielska wъ Oceanii ma być pomnożoną do 17 lub 20 okrętówъ, coby dwakroć przewyższała zwykłą wojenną siłę pomienionego mocarstwa wъ тѣй części ziemi.

— Tenże samъ dziennikъ donosi, że wъ skutku zaszczytnychъ nieporozumień między Portą Otomańską а Tunetemъ, Xiąże Joinville odpłynie zъ flotą swoją do pomienionego portu; zdaje się bowiem, że Dywanъ zamierza zbrojnie wystąpić wъ celu odzyskania тѣй prowincyi.

— Donoszą zъ Tuluна podъ dnemъ 5-mъ października: Korweta parowa *Lavoisier*, która odpłynęła zъ Tunetu 30 września, przywiozła tu wiadomość, że Bejъ tameczny ma zamiarъ przybyć samъ do Francyi. Wiadomość тѣ można uważać za doniesienie urzędowe.

— Posełъ francuzki przy stolicy Apostolskiej, Hr. Rossi, przybył zъ Rzymu do Marsylii 7-go października.

А н г л і я

Лондонъ, 9 października.

Xiąże Callimachi, nowy pełnomocny Ministerъ turecki przy dworze tutejszymъ, tudzież Margr. Lisboa, Ministerъ Brezylijski, przyjmowani byli wczoraj przezъ Wice-Pragę Palmerston wъ ministerstwie spraw zagranicznych.

— Гроза, произведенная полемикою, по случаю бракосочетания принца Монпансьерскаго, начала утихать. Даже *M. Chronicle*, принимавший в этом деле столь ревностное участие, во вчерашнем своем номере сообщает, что публика начинает успокаиваться относительно предстоящих последствий.

— В *Globe* напечатано: Мы можем сообщить с достоверностию, что правительство положило не строить уже больше желѣзных парокорпусов, так как произведенные опыты над кораблем *Excellent* убѣдили въ превосходствѣ дерева передъ желѣзомъ при сопротивленіи артиллеріи. Въ нѣкоторыхъ случаяхъ пушечное ядро пробивало двѣ желѣзные стѣны. Отверстие сдѣланное въ деревѣ было всегда меньше отверстия въ желѣзѣ.

— Изъ Ирландіи все еще получаютъ печальныя извѣстія. Лордъ-Наместникъ издалъ прокламацію, напоминающую народу о повиновеніи законамъ. Равно и республканское общество издало отъ своего имени воззваніе, подписанное О'Коннеллемъ, которое приглашаетъ къ терпѣнью, порядку, надеждѣ на Бога и довѣренности къ правительству.

— Въ Лондонѣ происходило на дняхъ собраніе, въ коемъ совѣщались на счетъ мѣръ, какія слѣдуетъ предпринять для успешнаго облегченія усиливающейся въ Ирландіи нищеты; собраніе сіе предложило, чтобы съ этою же цѣлію произведены были и въ другихъ городахъ собранія.

— Въ Дублинѣ *Evening Mail* исчисляють, что требуется 8,640,000 фун. стерл. (54,300,000 руб. сер.) для вспоможенія при теперешнихъ недостаткахъ въ Ирландіи.

— Въ Дублинскую гавань прибыли значительныя транспорты пшеницы и муки изъ Америки, которыя тотчасъ отправили во внутрь страны, гдѣ цѣны на съѣстные припасы довольно высоки.

— Въ пользу Г. Кобдена собрали уже по подпискѣ 80,000 фун. стерл.

10 Октября.

Газеты наполнены описаніями смятеній, возникающихъ на разныхъ пунктахъ Ирландіи по поводу недостатка въ съѣстныхъ припасахъ. Впрочемъ, въ нѣкоторыхъ случаяхъ, недостатокъ сей, по видимому, служитъ только предлогомъ къ намѣреніямъ чисто революціоннымъ. И такъ, въ газетѣ *Waterford-Mail* сообщаютъ, что въ минушую Пятницу, въ окрестностяхъ Граждской часовни, собралась толпа въ 2,000 чел., въ которой находилась также и такія лица, которыя вовсе не терпятъ недостатка; въ члѣхъ скопища былъ человекъ на бѣлой лошади, который кричалъ сильнымъ голосомъ, что имя ему *Власть*; онъ отъ имени народа объявилъ разныя постановленія, именно: что арендаторамъ воспрещается посылать хлѣбъ на рынокъ и кормить свиней молокомъ, которое должно быть безденежно раздаваемо народу; что плата рабочимъ должна состоять изъ 2 шиллинговъ въ сутки, и т. п. При объявленіи сихъ постановленій сдѣлано предостереженіе, что кто не исполнитъ ихъ, долженъ приготовить себѣ гробъ. Послѣ сего обнародованія, скопище разошлось по домамъ, съ тою цѣлію, чтобы о статьяхъ, опредѣленныхъ на ономъ, извѣстять всѣхъ арендаторовъ.

— Въ *Standard* напечатано письмо изъ Донгарвонъ о бывшихъ тамъ смятеніяхъ 28 го м. м., подавленныхъ вооруженною силою. Письмо это окончено слѣдующимъ примѣчаніемъ: „Нѣтъ сомнѣнія, что скорое признаніе войскъ, и повелѣніе стрѣлять въ скопища, были единственныя мѣры съ возстановленіемъ общаго спокойствія; но пораженены, печалены были видѣ этихъ людей, удрученныхъ голодомъ, падающихъ подъ залпами ружейныхъ выстрѣловъ, — людей невооруженныхъ, кои требовали только куска хлѣба.“

— Ирландскій лордъ-наместникъ составилъ и посылкою разослалъ по графствамъ новое наставленіе для образованія на всѣхъ пунктахъ комитетовъ для вспоможенія бѣднымъ, съ тѣмъ, чтобы каждое Баронство раздѣлено было на мѣлкіе округа, заключающіе не болѣе двухъ приходовъ. Въ обязанность симъ комитетамъ вмѣнено преимущественно поощрять къ улучшенію земледѣлія, осушкѣ болотъ, воздѣлыванію пустопорожныхъ земель. Постановленіе сіе заключаетъ также предписаніе объ употребленіи вспоможенія, приношеній, и т. п.

— *Burza* wzniecona przez polemikę względem zaślubin Xięcia Montpensier, zaczęła się już nieco uśmierzać. Sam *Morning Chronicle*, który tak czynny miał w tém udział, wyznaje w swym wczorajszym numerze, że publiczność zaczyna się uspokajać co do nastąpić mogących skutków.

— W *Globe* czytamy: Możemy donieść w sposób niewątpliwy, że rząd postanowił nie budować już parostatków żelaznych; czynione bowiem próby na okręcie *Excellent*, dowiodły wyższości drzewa nad żelazem pod względem oporu artylleryi. W niektórych przypadkach widziano dwie płyty żelazne przedziurawione od kuli działowej. Otwór zrobiony w drzewie, zawsze okazał się mniejszy niż w żelazie.

— Z Irlandyi nadchodzą ciągle smutne wiadomości. Lord Namiestnik wydał odezwę, napominającą lud do posłuszeństwa prawu. Związek Repealów wydał również od siebie odezwę, podpisaną przez O'Connell'a, która zachęca do cierpliwości, porządku i zaufania w Bogu i rządzie.

— W Londynie odbyło się w tych dniachъ zgromadzenie, które się naradzało nad środkami, jakieby mogły prawnieść ulgę szerzącej się w Irlandyi nędzy, i wyburzyło życzenie, aby podobne zgromadzenia odbyły się i w innych miastach.

— *Dublin Evening Mail* oblicza, że potrzeba 8,640,000 f. szt. (przeszło 54,300,000 r. sr.), aby zaradzić teraźniejszemu niedostatkowi w Irlandyi.

— Do portu Dublińskiego przybyły liczne dowozy z amerykańską pszenicą i mąką, które natychmiast wysłano w głąb kraju, gdzie ceny żywności wyżej stoją

— Składka dla P. Cobden wynosi już 80,000 f. szt.

Dnia 10 października.

Газеты są napelnione opisaniem scen ponawiających się na różnych punktach Irlandyi, z powodu niedostatku żywności. Wszakże w niektórychъ zdarzeniach, niedostatek ten zdaje się tylko służyć za pozor zamiaromъ czysto-rewolucyjnym. I tak, gazeta *Waterford-Mail* donosi, że przeszłego Piątku, w okolicach kaplicy Grange, zebrała się banda od 2,000 przeszło ludzi, między którymi uważano takich, którzy bynajmniej nie doznają nędzy; na ich czele był człowiek na białym koniu, który wołał wielkim głosem, iż się zowie *Władza*; ten w imieniu ludu ogłosił rozmaite postanowienia, jako to: iż zabrania się dzierżawcomъ posyłać zboże na targ, oraz karmić wieprze mlekiem, które powinno być rozdawane bezpłatnie ubogim; iż płaca robotnika powinna być 2 szylingi dziennie, i t. p. Te wszystkie postanowienia ogłoszone są tym sposobem, że kto ich nie wypełni, ma sobie przygotować trumfę. Po témъ obwieszczeniu banda się rozeszła po okolicach dla ogłoszenia artykułówъ uchwalonychъ wszystkimъ dzierżawcomъ.

— Gazeta *Standard* umieściła list z Dongarvon o rozruchach, które tamъ czasły były 28 zeszłego miesiąca i uśmierzone zostały użyciemъ siły zbrojnej. List ten kończy się następującą uwagą: „Wprawdzie sprowadzenie wojska i rozkaz, iżby dano ognia, były jedynymъ środkiemъ przywrócenia spokoju publicznego; wszakże do nieopisania był smutny widokъ tychъ zgłodniałychъ ludzi, padających od wystrzałów; ludzi bezbronych, którzy nie domagali się niczego więcej, jak kawalka chleba.“

— Lord Namiestnik Irlandzki ułożył i rozesłał najspieszniej po hrabstwachъ nową instrukcyę, dla uorganizowania na wszystkichъ punktachъ komitetówъ wsparcia ludności, i podziału pod tymъ względemъ Baronij na drobniejsze okręgi, obejmujące nie więcej jak po dwie parafije. Do obowiązkówъ tychъ komitetówъ ma szczególnie należeć: zachęcanie do ulepszeń w uprawie ziemi, do osuszenia bagien i użyźniania gruntówъ pustych. Dekret ten zawiera także przepisy względemъ użycia funduszkówъ wsparcia, składek, darów, i t. p.

Г Е Р М А Н И Я.

Королевство Виртембергское.

Его Императорское Высочество Великий Князь Константин Николаевич, пробывши два недѣли при здѣшнемъ Дворѣ, изволилъ выѣхать 9 Октября изъ Штутгарта. Его Высочество пожаловалъ изволилъ 2,500 гульденовъ для богоугодныхъ заведеній этого города.

Королевство Баварское.

6-го Октября прибыли въ Мюнхенъ—наслѣдныи принцъ и принцъ Оскаръ Шведскіе; они остановились во дворѣ Герцога Лейхтенбергскаго и пробудутъ здѣсь недѣли три.

Великое Герцогство Гессенское.

Во многихъ садахъ въ городѣ Дармштатѣ собрали виноградъ, родившійся и созрѣвшій во второй разъ въ нынѣшнее лѣто.

Ш В Е Й Ц А Р Я.

Кантонъ Женевскій, 6 Октября.

Дѣла въ Женевѣ принимаютъ грозный характеръ. Часть жителей, недовольная рѣшеніемъ Большаго Совѣта, которымъ оны отказались отъ присоединенія къ предложенію Цюрихскаго Кантона о расторженіи отдѣльнаго союза семи католическихъ Кантоновъ, имѣла вчера народное собраніе, которое подадо протестацію противъ помнутаго рѣшенія, объявляя его противозаконнымъ и недействительнымъ до того времени, когда Швейцарскій Сеймъ произнесетъ о немъ свое мнѣніе. Чтобы протестацію свою довести до свѣдѣнія всѣхъ Швейцарскихъ Правительствъ, народное собраніе назначило Коммиссію изъ 25 членовъ, подъ названіемъ *Commission constitutionnelle*. Протестація подписана 6—7000 присутствовавшихъ гражданами. Этотъ революціонерный шагъ произвелъ большое волненіе въ Женевѣ. Между тѣмъ Правительство оказываетъ свою обыкновенную твердость и рѣшимость. Изъ всѣхъ частей Кантона стекаются къ ратушѣ многочисленныя толпы съ предложеніемъ Городовому Совѣту своихъ услугъ. „Во всѣхъ—говоритъ газета *le Fédéral*—господствуетъ только одно чувство—негодование противъ революціонеровъ, поправляющихъ законы, спокойствіе и порядокъ.“—Въ Понедѣльникъ, въ 6 часовъ вечера, происходило вторичное народное собраніе и опять въ церкви *St. Gervais*. Рѣшено было созвать 300 вооруженныхъ для почынокъ карауловъ. Черезъ два часа хотя и явилось около 30 вооруженныхъ на улицахъ *St. Gervais*, (заселенныхъ рабочими классомъ, принадлежащимъ къ партіи радикаловъ) но ить скоро исчезли. Послѣ того Правительство созвало 5 городскихъ ротъ и 1 батальонъ земской милиціи.

— О дальнейшихъ происшествіяхъ въ Женевѣ пишутъ изъ Лозанны отъ 7 го Октября слѣдующее: „6-го Октября вечеромъ было въ *St. Gervais* новое народное собраніе, которое сначала не хотѣло предпринимать наступательныхъ дѣйствій противъ правительства; но послѣ перемѣнило свое намѣреніе, когда узнало, что Правительство рѣшилось занять кварталъ *St. Gervais* и арестовать Гр. Джамса Фази, какъ начальника матежной партіи, *Миоллера*, предложившаго приняться за оружіе, и *Варнея*, почтавашаго прокламаціи и объявленія этой партіи. Недовольные, вчера въ 8 часовъ вечера, овладѣли предметомъ и ночью оградилъ себя баррикадами. Городовой Совѣтъ потребовалъ отъ жителей *St. Gervais* покорности и далъ на размышленіе 2½ часа. Оны окружилъ предметъ городскими ротами и батальономъ земской милиціи. Когда же матежники прислали отказъ, тогда въ 3 часа началось бомбардированіе *St. Gervais* и продолжалось до 6 часовъ. Въ Лозаннѣ явственно слышны были выстрѣлы орудій. Повидимому, съ обѣихъ сторонъ дрались съ ожесточеніемъ, и не извѣстно еще чья кончилась битва.“

И т а л и я.

Римъ, 28 Сентября.

Австрійскій посланникъ при Римскомъ дворѣ, графъ Литцовъ, выѣхалъ сегодня, по домашнимъ своимъ дѣламъ, въ Вѣну, откуда пріѣдетъ обратно въ половинѣ Ноября. Французскій посланникъ графъ Росси, поѣдетъ также на короткое время въ Парижъ.

Н и е м с у.

Z Królestwa Wirttembergiego.

J. C. W. WIELKI XIAŻĘ KONSTANTYN NIKOLAJEWICZ, zabawiwszy przez 14-cie dni na tutejszymъ дворѣ, wyjechał 9-go października zъ Sztutgardu. J. C. W. pozostawił 2,500 fl. dla rozdania pomiędzy dobroczynne zakłady miasta.

Z B a w a r y i.

Dnia 6 go października przybyli do Monachium Xiażęta, następca tronu i Oskar Szwedzcy, i wysiedli w pałacu Xiażąt Leuchtenbergskich. Dostojni goście mają tu bawić około trzech tygodni.

Z Wielkiego Xięstwa Heskiego.

W wielu ogrodachъ Darmsztadu grona winne po raz drugi urosły i dojrzały doskonale.

S Z W A J C A R Y A.

Kanton Genewski, 6 października.

Stan rzeczy w Genewie przybiera groźny charakter. Część mieszkańców, niezadowolona zъ postanowienia Wielkiej Rady, odrzucającego projektъ podany przez Kanton Zurychski względemъ użycia przymusu do rozwiązania oddzielnego związku siedmiu katolickichъ Kantonów, utworzonego przez nie w celu zabezpieczenia się od напаści Radykalistów, zwołała wczoraj rano takъ zwane zgromadzenie narodowe, do kościoła św. Gerwazego, które zaniósło протестаціą przeciwko temu postanowieniu, ogłosiwszy je za sprzeciwiające się prawu i nie mające siły obowiązującej, dopóki Sejmъ Szwajcarski nie wyrzeczy o niemъ swojego zdania. Żeby zaś tę протестаціą podać do wiadomości wszystkichъ kantonalnychъ rządówъ Szwajcaryi, zgromadzenie narodowe ustanowiło kommisją złożoną zъ 25 członków, pod nazwiskiemъ *Komisji Konstytucyjnej* (*Commission Constitutionnelle*). Протестація подписано 6—7000 obecnychъ obywateli. Krokъ ten rewolucyjny wywołałъ wielkie wzburzenie w Genewie. Tymczasemъ rządъ okazuje zwykłą swoją sprężystość i odwagę. Ze wszystkichъ stronъ Kantonu gromadzą się na Ratuszъ liczne tłumy, ofiarującъ Radzie miejskiej swoje usługi. „We wszystkichъ—powiada gazeta *le Fédéral*—panuje jedno tylko uczucie,—uczucie oburzenia przeciwko rewolucjonistomъ, burzącymъ prawa, spokojność i porządekъ publiczny. Tymczasemъ wczoraj wieczoremъ, o godzinie 6-jej, odbyło się powtórne zgromadzenie narodowe, także w kościele św. Gerwazego, na którymъ postanowiono powołać 300 uzbrojonychъ dla odbywania straży nocnej. Jakożъ w ciągu dwóchъ godzinъ, zebrało się około 30 uzbrojonychъ na ulicachъ przedmieścia Saint-Gervais, (zamieszkałego przez klasy wyrobnicze, i będącego siedliskiemъ Radykalistów), ale i ci zarazъ zniknęli. Poczemъ rządъ zgromadziłъ 5 rotъ miejskichъ i 1 batalionъ milicyi zъ okolic.

— O dalszychъ wypadkachъ w Genewie piszą zъ Lozanny pod dniami 7 października co następuje: „Dnia 6 października wieczoremъ, odbyło się w Saint-Gervais nowe zgromadzenie narodowe, które lubo zъ razu nie chciało przedsiębrać krokówъ zaczepnychъ przeciwъ rządowi, ale potemъ zmieniło swój zamiarъ, dowiedziawszy się, że rządъ postanowiłъ zająć przedmieście Saint-Gervais i aresztować PP. Jakóba Фази, jako naczelnika stronnictwa rewolucyjnego, *Millera*, który podał projektъ uzbrojenia się, i *Warneja*, który drukowałъ odezwy i ogłoszenia tego stronnictwa. W skutekъ tego, malkontenci, wczoraj o godzinie 8-jej wieczoremъ, opanowali rzeczzone przedmieście i w nocy obwarowali się w niemъ barrykadami. Rada miejska wezwała mieszkańcówъ St. Gervais do posłuszeństwa i dała imъ 2½ godziny do namysłu, a tymczasemъ opasała przedmieście rotami miejskiej i batalionemъ wiejskiej milicyi. Skoro zaś buntownicy przystali odpowiedź odmowną, o godzinie 3-jej po północy zaczęło się bombardowanie przedmieścia i trwało do godziny 6-jej. W Lozanie wyraźnie słyszano wystrzały zъ działъ. Obie strony jakъ się zdaje, walczyły zъ zacięciemъ, i nie wiadomo jeszcze, jaki jestъ wypadekъ tѣj bitwy.“ (Podługъ najnowszychъ wiadomości, Radykalisci otrzymali górę i ustanowili swój rządъ tymczasowy).

W ł o c h y.

Rzymъ, 28 września.

Austryacki Poseł przy dworze Rzymskim, Hr. Lützow, wyjechałъ dziś wъ familijnychъ swoichъ interessachъ do Wiednia, zkądъ wъ połowie listopada ma wrócić. Poseł Francuzki Hr. Rossi, wyjeżdża także na krótki czasъ do Paryża.

— Не проходит ни одной недели, чтобы Его Святѣйшество не посетилъ, ожиданно или неожиданно котораго либо изъ многочисленныхъ богоугодныхъ заведеній Рима т. е., монастырей, художественныхъ и ученыхъ учрежденій, съ цѣлью ознакомиться съ вѣщными и внутреннимъ управленіемъ сихъ заведеній. На дняхъ оны нашли даже время присутствовать на публичномъ диспутѣ одного воспитанника Римской Свѣтѣ - Аполлинаріевской Семинаріи. При выходѣ Е. С. сказалъ собравшимся тамъ духовнымъ, что оны желаютъ, чтобы личное присутствіе его при семъ случаѣ, считали для себя новымъ побужденіемъ къ лучшимъ успѣхамъ и высшему духовному и умственному образованію, чѣмъ единственно будутъ они въ состояніи соотвѣтствовать своему призванію, обязанностямъ высокаго своего сана, и требованіямъ человечества и времени.

— Не смотря на всю строгость, введенную нынѣ при испытаніяхъ, число желающихъ поступать въ духовный санъ, со времени вступленія на престолъ Пія IX, по видимому, еще увеличилось. На происходившихъ 19 и 26 Сентября, въ церкви св. Іоанна Латеранскаго, посвященіяхъ въ духовный санъ, совершенныхъ кардиналомъ Викаріемъ Патрици, 8 чело-вѣкъ поступили въ званіе теуровъ, 40 посвященны въ низшія званія, столько же удостоились получить званіе субдіаконовъ, 20 діаконствъ и 30 священниковъ. Замѣтили, что въ числѣ посвященныхъ не было ни одного иностранца, особенно же ни одного Испанца, тогда какъ напротивъ, при прежнихъ посвященіяхъ, во время правленія Григорія XVI, число посвящаемыхъ испанскихъ духовныхъ, превосходило, обыкновенно, число духовныхъ другихъ націй.

— Пій IX вновь доказалъ, какъ мало оны опасается угрозъ приверженцевъ стараго порядка, издавъ повелѣніе, само по себѣ маловажное, но касающееся здѣшнихъ національныхъ предрассудковъ. Дошлѣ на всѣхъ римскихъ часахъ, по прежнему италіянскому обычаю, время раздѣлено было на 24 часа, считая съ заката солнца. Нынѣ Папа велѣлъ часы, находящіеся на Монте-Кавалаской башнѣ, устроить по европейскому способу, который здѣсь именуютъ французскимъ, потому что Французами былъ оны введенъ уже при Наполеонѣ; но вмѣстѣ съ возвращеніемъ Пія VII, возстановленъ былъ прежній обычай.

— Говорятъ также, что на послѣднемъ собраніи консисторіи, Папа не имѣя возможности убѣдить оппозиционныхъ членовъ въ необходимости какой-то реформы, по истощеніи всѣхъ доказательствъ, взятыхъ изъ природы предмета, изъ вѣщныхъ обстоятельствъ и требованій времени, произнесъ наконецъ слѣдующія слова: если вы не хотите согласиться на то, что я вамъ предлагаю какъ Пій, то заставитѣ меня исполнять все по примѣру Сикста." (Извѣстно, что Сикстъ V былъ однимъ изъ самыхъ энергическихъ и строгихъ Папъ, преимущественно въ отношеніи искорененія старыхъ злоупотребленій и соблюденія духовной дисциплины). Впрочемъ, справедливы ли эти слова или нѣтъ, нельзя не замѣтить, что они заключаютъ въ себѣ двѣ самыя опредѣлительныя черты характера Пія IX: съ одной стороны представляютъ кротость и умѣренность, а съ другой непреодолимую твердость ума и воли.

Испанія.

Мадридъ, 6 Октября

Французскіе принцы совершили сегодня торжественный въездъ, верхомъ, въ здѣшнюю столицу въ сопровожденіи всѣхъ гражданскихъ и военныхъ властей. Дорога въ королевскій замокъ занята была двойнымъ шпалеромъ войскъ, по срединѣ коего слѣдовала торжественная свита. Принцы, держа шпацы въ рукахъ, вѣжливо раскланивались на всѣ стороны; за симъ войска разошлись по казармамъ.

— Кабинетный президентъ, Г. Истурисъ, снова препроводилъ къ англійскому посланнику ноту, въ коей объявилъ, что Испанское правительство не можетъ допустить протестаціи, присланной лондонскимъ кабинетомъ, противъ бракосочетанія инфантинны, что обрядъ вѣнчанія вскорѣ совершится, и что въ послѣдствіи обнаружится вся неосновательность опасенія, которая была ему представлена. Говорятъ, что посланникъ съ своей стороны, не будетъ пред-

— Не ма tygodnia, aby Papież nie zwiędził tego albo owego z licznychъ zakładówъ добродѣтельныхъ Рzymu, Kłasztorówъ, Instytutówъ artystycznychъ i naukowych, w celu poznania zblzka zewnętrznego i wewnętrznego ichъ zarządu. W tychъ nawet dniachъ znalazł dosć czasu znajdować się na publicznej dyspacie jednego z Alumnowъ Rzym-ского Seminaryumъ sw. Apollinarego, przyczemъ przemówiłъ po ojcowski do uczniówъ, upominającъ takъ ichъ jako i licznie zgromadzonychъ duchownychъ, aby osobistą Jego obecność, jako Papieża, uważali za nowy dla się bodziec do coraz większychъ postępówъ i wyższego doskonalenia się duchownego i umysłowego, przezъ co jedynie będą mogli odpowiedzieć godnie świętości swego powołania i stanu, i potrzebomъ ludzkości i czasu.

— Pomimo obostrzonychъ znacznie examínówъ, liczba garnącychъ się do stanu duchownego, od czasu wstąpienia na tronъ Piusa IX zdaje się owszemъ powiększać. Na odbytychъ d. 19 i 26 września w Kościele sw. Jana Laterańskiego przezъ Kardynała Wikariusza *Patrizzi* ordynacyachъ xięży, 8 otrzymało tonsury, 40 święcenie na niższe stopnie, tylużъ na Subdiakonówъ, 20 na Diakonówъ i 30 na Kapłanówъ. Uważano, że między wyswięconymi nie było tą razą żadnego cudzoziemca, a zwłaszcza ani jednego Hiszpana, kiedy przeciwnie na ordynacyachъ poprzednichъ, za rządówъ Grzegorza XVI, liczba ordynowanychъ xięży hiszpańskichъ przewyższała zazwyczajъ liczbę xięży innychъ narodówъ.

— Jakъ mało Pius IX. zważa na pogroźki retrogradystówъ, starającychъ się utrzymać niezmiennie dawny porządekъ rzeczy, dowodzi nowe rozporządzenie, małoważne, wprawdzie na pozórъ, ale rzące dotkliwie zastarzałe miejscowe przesady. Dotądъ na wszystkichъ zegarachъ Rzym-скихъ, podługъ starodawnego Włoskiego zwyczaju, dzielono czasъ na 24 godziny, liczącъ od zachodu słońca. Papieżъ rozkazałъ teraz, zegarъ będący na wieży Monte Cavallo, urządzić na powszechny europejski sposóbъ, który tu zowią francuzkimъ: dla tego, iż Francuzi zaprowadzili go tu jużъ byli za czasówъ Napoleona; ale równo z powrotemъ Piusa VII, wrócono do dawnego zwyczaju.

— Mówią także, że na ostatnimъ Kontystorzu, Papieżъ nie mogącъ przekonać członkówъ oppozycyjnychъ o potrzebie jakiejś реформы, gdy wyczerpałъ naprózno wszystkie dowody wiążące zъ natury przedmiotu, zъ okoliczności zewnętrznychъ i potrzeby czasu, miałъ nakoniecъ powiedzieć do nichъ te słowa: „Jeśli nie chcecie usłuchać co вамъ przekładamъ jakъ Pius, zmusicie mnie wykonywać wszystko jakъ Syxtus.“ (Wiadomo iż Syxtus V byłъ jednymъ zъ najenergичniejszychъ i najsurowszychъ Papieżówъ, mianowicie w karceniu zadawniałychъ nadużyćъ i obostrzeniu karności duchowieństwa). Zresztą, jakkolwiekъ słowa te są prawdziwe, zaprzeczycъ nie można, iż malują się w nichъ dwa najwydatniejsze rysy moralnego charakteru Piusa IX. zъ jednej strony łagodność i umiarkowanie, zъ drugiej niezłomna stałość umysłu i woli.

Hiszpanія.

Мадридъ, 6 października.

Królewiczowie francuzcy odprawili dziś uroczysty wjazdъ konno do stolicy tutejszej, przezъ bramę *del Sol*, w towarzystwie wszystkichъ władzъ cywilnychъ i wojskowych. Droga do zamku Królewskiego zajęta była przezъ podwójny szpaler wojska, środkiemъ którego orszakъ uroczysty postępowałъ. Królewiczowie trzymającъ kapelusze w rękę, witali na wszystkie strony uprzejmie. Porządekъ nigdzie naruszony nie zostałъ.

— Prezesъ Rady, P. Isturiz, doręczyłъ nową notę Powsłowi angielskiemu, w której oświadczyłъ, że rządъ hiszpański nie może dopuścić протестаціи założonejъ przezъ gabinetъ Londyński przeciwko zamętcіu Infantki, że przeto zaślubiny się odbędą, i że przyszłośćъ okaże zupełną bezzasadnośćъ obawy, jaką mu przedstawiano. Mówią, że Posełъ ze swojej strony, ani złożyłъ królewiczomъ francuzkimъ swego uszanowania, ani teżъ nie będzie się znajdowałъ na żadnejъ uroczystości dworskiej.

ставляться французскимъ принцамъ, и не будетъ присутствовать ни на одномъ изъ придворныхъ празднествъ.

— Говорятъ, что родители высокого жениха, Инфанта Довъ-Франциско-де-Паула, послѣ бракосочетанія сына, будутъ просить оставить Мадридъ и Испанію. Вчера, въ день именинъ сего инфанта, офицерамъ и властямъ было приказано, чтобы они не являлись къ нему съ поздравленіемъ. Сіе воспрещеніе произвело большое впечатлѣніе.

— Англійскій посланникъ отправилъ курьеровъ во всѣ Испанскія гавани, съ депешами къ англійскимъ консуламъ.

— Довесенія изъ Каталоніи снова сообщаютъ о появленіи вооруженныхъ карлистскихъ шаекъ.

7 Октября.

Французскіе принцы, прибывъ вчера въ Королевскій дворецъ, были встрѣчены на парадномъ крыльцѣ дворомъ и гвардіями, а при входѣ въ Королевскіе комнаты—Инфантомъ Довъ Францискомъ-де-Паула и сыномъ его, женихомъ Королевы, кои ввели ихъ въ кабинетъ Королевы, гдѣ Ея Величество, окруженная министрами, ожидало ихъ съ матерью, сестрою и дочерьми Инфанта. Послѣ первыхъ привѣтствій, все высокое собраніе отправилось въ другую залу, гдѣ пробыло полчаса. За сѣмъ пригласили членовъ французскаго посольства и свиту французскихъ принцевъ, и все Королевское семейство отправилось въ тронную залу, гдѣ Королева лично представила принцамъ присутствовавшихъ лицъ своего двора. Послѣ сего обряда, французскіе принцы отправились въ гостиницу французскаго посольства, чтобы отдохнуть послѣ путешествія. Передъ сею гостиницею расположена рота артиллеріи со знаменами. Около 8 часовъ, принцы снова отправились во дворецъ, къ обѣденному столу. Сильныя коныи патрули разъѣзжали ночью по улицамъ.

— Въ *Heraldo* вѣздъ французскихъ принцевъ называютъ торжествомъ, одержаннымъ надъ врагами государства, и радуются что они не испытали никакого неуваженія. Господствовавшее чувство было, по словамъ сей газеты,—любопытство. Видъ многочисленныхъ народныхъ массъ, былъ спокоенъ и привлеченъ, какъ народа, понимающаго свое достоинство.

— Въ министерскихъ газетахъ принца Монпансьерскаго именуютъ „испанскимъ инфантомъ.“ Прогрессистскія газеты почти всѣ задержаны.

— Всѣ члены управленія города Бургоса, арестованы за то, что не хотѣли оказать торжественнаго приема французскимъ принцамъ.

— Здѣсь, въ Мадридѣ, полиція обнаружила въ частномъ домѣ, значительные припасы пороха.

Турція.

Константинополь, 30 Сентября.

Министръ иностранныхъ дѣлъ Решидъ-Паша получивъ третьяго дня приказаніе явиться къ Султану въ Чираганскій дворецъ, гдѣ объявлено ему о назначеніи его въ должность великаго визиря; причѣмъ вручены ему Султанская печать и знаки, присвоенныя сему высокому сану. Согласно съ придворнымъ этикетомъ, при этой церемоніи присутствовалъ верховный муфти, который въ тоже время утверждень былъ въ этомъ званіи. Послѣ сего, вновь назначенный визирь, въ сопровожденіи верховнаго муфти, имѣлъ торжественный вѣздъ въ Порту. Въ тотъ же день, состоящій въ званіи Мустешара и Бейлика, Али Эфенди, назначенъ министромъ иностранныхъ дѣлъ.

— Шурвиъ Султана, Муширъ артиллеріи, Фети-Али-Паша, въ награду отличной-усердной службы получилъ портретъ Султана, украшенный брилліантами.

ТУРЦИЯ.

Константинополь, 9 września.

Онегдажъ з рана Резыд-Баша, Minister spraw zagranicznych, wezwany został do rezydencji Sultana w Czyragan, gdzie mu doręczono nominacją na Wielkiego Wezyra, pieczęć Cesarską i ozdoby, do tego najwyższego dostojęstwa przywiązane. Podług etykiety dworu, wielki Mufty był obecnym temu aktowi, i sam tamże otrzymał zatwierdzenie w swęj dostojności. Poczemъ nowy Wezyr, mając przy sobie wielkiego Muftego, odbył uroczysty wjazd do Porty. W tymże dniu, dotychczasowy Musteszар и Bejlikezy, Ali Efendi, mianowany został Ministremъ spraw zagranicznych.

— Muszyr артиллеріи і швагier Султана Fethi-Аli Басша, в награду великихъ свыхъ заслугъ, otrzymał od Султана портретъ его, wysadzany брилліантami.